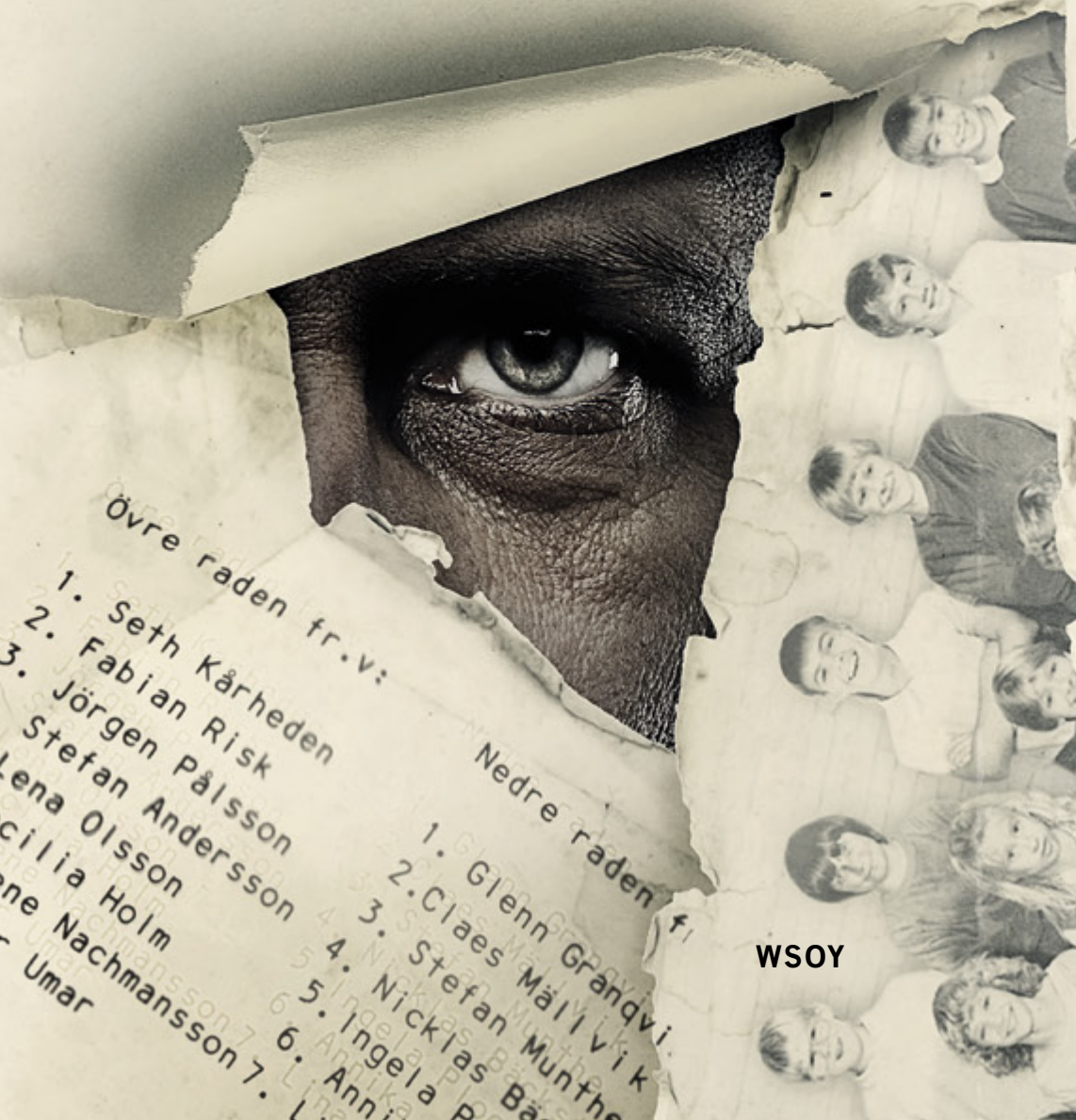

AHNHEM

PIMEÄÄN JÄÄNYT

Övre raden fr.v:

1. Seth Kårheden
2. Fabian Risk
3. Jörgen Pålsson
- Stefan Andersson
- Lena Olsson
- Cecilia Holm
- Umar

Nedre raden fr

1. Glenn Grandvi
2. Claes Mällvik
3. Stefan Munthe
4. Nicklas Bä
5. Ingela P
6. Anni
7. L

WSOY

AHNHEM

PIMEÄÄN JÄÄNYT

Suomentanut LAURA BECK

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ • HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos

Offer utan ansikte

Copyright © Stefan Ahnhem 2014

Published by arrangement with Partners in Stories Stockholm AB, Sweden

Suomenkielinen laitos © Laura Beck ja WSOY 2015

ISBN 978-951-0-40464-5

PAINETTU EU:SSA

PROLOGI

Kolmen päivän kuluttua

VARIS LASKEUTUI hänen paljaalle vatsalleen ja painoi terävät kynsensä hänen ihoonsa. Hänen herättyään se oli ensimmäisillä kerroilla pelästynyt ja päästänyt otteensa. Mutta nyt se ei enää säikähtänyt yhtä helposti, vaan pysyi paikoillaan tai tallusteli huolettomasti hänen päällään yhä kärsimättömämpänä ja nälkäisempänä. Oli vain ajan kysymys, milloin se alkaisi nokkia häntä pala palalta. Hän huusi niin kovaa kuin pystyi, ja lopulta lintu luovutti ja räpytteli raakuen pois.

Aluksi hän oli luullut näkevänsä painajaisunta ja ettei hänen tarvitsisi kuin herätä, jotta kaikki olisi taas hyvin. Mutta kun hän oli saanut silmänsä auki, hän ei ollut nähnyt muuta kuin pimeyttä. Hänellä oli ollut side silmillään. Heikko lempeä tuulenvire oli paljastanut että hän oli ulkona ja makasi alasti jonkin kovan ja kylmän päällä, jäsenet venytettyinä kuin Leonardo da Vincin maalauksessa. Enempää hän ei tiennyt. Loppu oli pelkkiä kysymyksiä. Kuka oli asetellut hänet siihen? Ja miksi?

Hän yritti uudestaan vääntäytyä irti, mutta mitä enemmän hän ponnisteli, sitä syvemmälle ranteisiin ja nilkkoihin remmien piikit tunkeutuivat. Kipu viilsi kuin terävä diskanttiääni ja toi mieleen sen, miltä hänestä oli tuntunut kun hän ei yhdeksänvuotiaana ollut saanut hammaslääkärinä uskomaan, ettei puudutus toiminut.

Tuo kipu ei ollut sinänsä mitään verrattuna siihen kipuun, jota hän tunsi kerran vuorokaudessa ja joka useimmiten kesti useita tunteja; se tunkeutui häneen kuin hitsausliekki ja liikkui hitaasti hänen

alastoman ruumiinsa yli. Joskus se saattoi lakata äkkiä ja taas yhtä äkkiä palata. Joskus sitä ei tullutkaan. Hän oli yrittänyt järkeillä mitä se saattoi olla, kävikö joku siellä kiduttamassa häntä, mutta loppujen lopuksi hän oli luopunut yrityksestä ymmärtää ja keskitti sen sijaan voimansa siihen että koetti kestää.

Hän arvioi että nyt oli kulunut taas tunti ja huusi apua, niin kovalla äänellä kuin pystyi. Hän pani merkille miten surkealta se kuulosti ja yritti uudestaan, ponnisteli saadakseen ääneen lisää voimaa ja syvyyttä. Mutta hän kuuli epätoivon kimeiden taajuuksien murtautuvan väkisin esiin äänensä kuolevassa kaiussa. Hän luovutti. Kukaan ei kuitenkaan kuullut häntä. Ei kukaan muu kuin linnut.

Hän yritti uudestaan käydä läpi sen mitä oli tapahtunut, ties kuinka monetta kertaa. Ehkä häneltä oli jäänyt huomaamatta jokin pieni yksityiskohta, joka voisi antaa hänelle vastauksia?

Hän oli lähtenyt kotoa aamulla heti kuuden jälkeen, kun työvuoron alkuun oli ollut yli kolme varttia. Hän oli päättänyt jättää auton kotiin, kuten hän aina teki heti sään salliessa, eikä kävely Biblioteksparkenin läpi vienyt enempää kuin kaksitoista minuuttia, joten hänellä oli ollut runsaasti aikaa.

Heti kotoa lähdettyään hän oli tuntenut levottomuutta. Tunne oli ollut niin kouriintuntuva, että hän oli pysähtynyt ja katsellut ympärilleen korttelin talorivien keskellä. Mutta hän ei ollut nähnyt mitään tavanomaisesta poikkeavaa. Toisin sanoen ei muuta kuin naapurin, joka yritti käynnistää vanhaa ruosteista Fiat Puntoaan, ja ohi pyöräilevän naisen, jolla oli kauniit vaaleat hiukset. Naisen hame oli liehunut vauhdissa ja pyöränkori oli ollut koristeltu muovisilla päivänkakkaroilla. Aivan kuin hän olisi pyöräillyt ympäriinsä vain levittääkseen iloa ihmisille.

Itse hän ei ollut kuitenkaan ollut sille vähääkään vastaanottavainen. Levottomuus ei ollut hellittänyt, ja hän oli kävellyt stressaantunein askelin ja ylittänyt kadun vaikka valo oli punainen. Sellaista hänellä ei ollut tapana tehdä. Mutta tämä aamu oli erilainen, koko hänen ruumiinsa oli jännittynyt kuin jousi, ja kuljettuaan jonkin matkaa puistossa hän oli varma asiasta. Aivan varmasti joku seurasi häntä. Askeleet sorassa hänen takanaan kuulostivat kumitossuilta.

Hänellä oli itsellään korolliset kengät, jotka pitivät huomattavasti kovempaa ääntä.

Hän oli huomannut kiristävänsä tahtia ja ponnistellut hidastaakseen sitä taas. Askeleet hänen takanaan olivat tulleet yhä lähemmäs, ja hän oli vastustanut halua vilkaista olkapäänsä yli. Hänen pulssinsa oli kiihtynyt ja kylmä hiki oli kohoillut aaltona hänen ihoonsa. Hänestä oli tuntunut kuin hän pyörtyisi kohta, ja lopulta hän oli luovuttanut ja kääntynyt ympäri.

Häntä kohti tulevalla miehellä oli todellakin jalassa urheilutossut. Mustat Reebokit. Hänellä oli tummat vaatteet, joissa oli paljon taskuja. Selässä hänellä oli täyteen pakattu reppu ja toisessa kädessä rätti. Mutta vasta kun mies nosti silmänsä ja kohtasi hänen katseensa, hän näki miehen kasvot.

Sen jälkeen kaikki oli tapahtunut nopeasti. Kipu oli syöksynyt kaikkiin ruumiin hermosyihin kun nyrkki oli osunut suoraan solarplexukseen. Hän oli taistellut saadakseen ilmaa keuhkoihinsa, vajonnut polvilleen ja tuntenut miten rätti painettiin hänen kasvojaan vasten.

Seuraava muistikuva oli se, että hän oli herännyt teräviin kynsiin, jotka tunkeutuivat hänen vatsaansa.

Korkealla hänen yläpuolellaan yksinäinen pilvenlonka peitti aurinгон. Yhtä kestävä pelastus kuin hiekalle rakennettu linna. Kun se lopulta liukui eteenpäin ja katosi, taivas oli niin täydellisen sininen kuin se vain voi olla Ruotsissa keskellä kesää. Nyt aurinko saattoi paistaa kaikin voimin siihen harkiten asetettuun linssiin, joka kohdisti säteet paikalleen sidotun miehen vieressä olevaan polttopisteeseen. Lopusta piti maapallon kiertoliike huolen.

Viimeinen mitä hän kuuli, oli hänen palavien hiustensa kaamea rätinä.

I OSA

30. kesäkuuta – 7. heinäkuuta 2010

Syksyllä 2003 psykologi Kipling D. Williams teki kokeen, jossa hän altisti koehenkilöitä sosiaaliselle eristämislle heidän pelatessaan Cyberballia – virtuaalista palloa, jossa kolme pelaajaa heittää palloa toisilleen. Jonkin ajan kuluttua kaksi pelaajista alkoi syöttää palloa pelkäänsä toisilleen. Kolmas, joka ei tiennyt pelaavansa tietokoneita vastaan, koki heti että häntä syrjittiin ja hänet suljettiin ulkopuolelle. Tunne oli niin voimakas, että koehenkilön aivoissa voitiin magneettikuvauksella erottaa lisääntynyttä aktiiviteettia samalla alueella, jossa näkyy puhdas fyysinen kipu.

1

FABIAN RISK oli ajanut matkan useammin kuin edes muisti. Mutta ikinä se ei ollut tuntunut yhtä kevyeltä ja virkistävältä kuin tällä kertaa. He olivat lähteneet aikaisin aamulla aivan suunnitelmien mukaan ja olivat siten voineet nauttia pitkästä lounastauosta Grännassa.

Levottomuus muuton sujumisesta oli alkanut hälvetä jo silloin. Sonja oli ollut iloinen, melkein pä hersyvän iloinen, ja tarjoutunut ajamaan viimeisen pätkän Smålandin läpi, jotta Fabian voisi ottaa pitkän vahvan oluen silakoidensa kanssa. Heillä oli ollut melkein liiankin mukavaa, ja hän oli huomannut ajattelevansa, että se oli kaikki vain näön vuoksi. Tosiasiassa hän epäili oliko kuitenkaan mahdollista noin vain paeta ongelmia ja aloittaa uudestaan alusta.

Lapset olivat reagoineet aivan odotetusti. Matildan mielestä muutto oli jännittävä seikkailu, vaikka hänen piti aloittaa neljäs luokka uudessa koulussa ja uudella luokalla. Theodor ei ollut suhtautunut aivan yhtä positiivisesti, vaan oli jopa uhannut jäädä Tukholmaan. Mutta Grännan lounastauon jälkeen tuntui kuin Theodorkin olisi päättänyt antaa muutolle mahdollisuuden, ja kaikkien hämmästykseksi hän oli ottanut useamman kerran kuulokkeet korvistaan ja puhunut muiden kanssa.

Parasta oli kuitenkin se, että huudot olivat lakanneet. Kirkuminen ja huudot, jotka anoivat ja rukoilivat henkensä edestä ja olivat kiusanneet häntä viimeisen puolen vuoden ajan, sekä unessa että suurimman osan valveillaoloaika. Vihdoinkin ne olivat loppuneet.

Hän oli huomannut sen ensimmäisen kerran Södertäljen korkeudella, mutta oli uskonut sen olevan pelkkää kuvittelua. Vasta kun he olivat ohittaneet Norrköpingin, hän oli ollut aivan varma, ja jokai-

nen ajettu kilometri oli vähentänyt äänten voimaa. Nyt kun he olivat perillä, 556 kilometriä myöhemmin, ne olivat vaienneet kokonaan.

Tuntui siltä kuin olisi ollut aika ennen heidän Tukholman-kauttaan ja viime syksyn tapahtumia ja aika niiden jälkeen. Ja vihdoinkin, vihdoinkin he olivat siirtyneet aikaan niiden jälkeen, Fabian ajatteli ja työnsi avaimen heidän uuden kotinsa oveen – se oli yhdessä Pålsjö-gatanin punatulisistä englantilaistyyppisistä rivitaloista. Toistaiseksi Fabian oli perheestä ainoa joka oli käynyt asunnossa sisällä, mutta hän ei pelännyt muiden mielipidettä. Heti kun hän oli nähnyt talon olevan myytävänä, hän oli tiennyt varmasti, että siellä eikä missään muualla heidän pitäisi aloittaa uusi elämänsä.

Pålsjögatan 17, Tågaborgin asuinalueella, kivenheiton päässä keskustasta ja Pålsjön metsän vieressä. Siellä hän hölkkäisi aamuisin ja alkaisi uudestaan pelata tennistä hiekkakentillä. Jos halusi merenrantaan, ei tarvinnut kuin rullata alas Halalidbackenia niin oli Frian uimarannalla, jossa hän oli nuorena usein käynyt. Siihen aikaan hän oli unelmoinut asuvansa juuri tässä korttelissa Dalhemmin keltaisten vuokrakasarmien sijasta. Nyt, kolmekymmentä vuotta myöhemmin, unelma oli toteutunut.

»Faija, mitä sinä odotat? Etkö vastaa?» Theodor sanoi.

Fabian heräsi onnenhuumastaan ja näki muun perheen seisovan alapuolellaan jalkakäytävällä odottaen että hän kaivaisi esiin matkapuhelimen, joka soi hänen taskussaan. Hän otti sen ja näki että soittaja oli Astrid Tuveesson, hänen uusi tai oikeammin tuleva esimiehensä Helsingborgin poliisin rikososastolta.

Paperilla hän oli vielä kuusi viikkoa töissä Tukholmassa. Oli ollut näennäisesti hänen oma päätöksensä irtisanoutua. Mutta epäilemättä useimmat hänen entisistä kollegoistaan tiesivät, miten asiat olivat ja ettei hän enää koskaan astuisi entiselle työpaikalleen jalallaankaan.

Kuuden viikon pakollinen loma alkoi tuntua yhä houkuttelevamalta. Hän ei muistanut että olisi pitänyt niin pitkää lomaa sen jälkeen kun oli päässyt koulusta. Riittäisikö se, jäisi nähtäväksi. Tarkoitus oli asettua uuteen kotiin kaikessa rauhassa. Sen jälkeen he opettelisivat tuntemaan uutta kotikaupunkiaan, ja ilmoista ja halusta riip-

puen matkustaisivat ehkä johonkin lämpimämpään paikkaan. Missään tapauksessa he eivät ottaisi stressiä mistään. Ja kaikesta tästä Astrid Tuvešsonin olisi pitänyt olla hyvin selvillä.

Siitä huolimatta hän soitti.

Jotakin oli tapahtunut, ja Fabian oli vastaamaisillaan ottaakseen selville, mitä. Mutta hän ja Sonja olivat luvanneet toisilleen. Tänä kesänä he olisivat taas yhtä perhettä ja jakaisivat vastuun siitä. Ehkä Sonja jaksaisi jopa maalata valmiiksi viimeiset taulut syksyn näyttelyyn. Ja Helsingborgin poliisissa oli varmasti muita työntekijöitä, jotka eivät olleet parhaillaan lomalla.

»Ei, odottakoon», hän sanoi ja työnsi puhelimen takaisin taskuun, avasi oven ja päästi ohitse Theodorin ja Matildan, jotka kilpailivat siitä kumpi olisi ensimmäisenä sisällä. »Teinä aloittaisin puutarhasta!» Hän kääntyi kohti Sonjaa joka tuli hänen viereensä kuistinrapusille iPod-kaiuttimen sylissään.

»Kuka soitti?»

»Ei mitään tärkeää. Tule katsomaan taloa.»

»Ei kai se ollut...»

»Ei, ei ollut», Fabian sanoi. Mutta hän näki Sonjan silmistä ettei tämä uskonut häntä, joten hän otti puhelimen ja näytti Sonjalle. »Se oli minun tuleva pomoni, jonka oli varmasti vain tarkoitus toivottaa meidät tervetulleiksi. Tule nyt.» Hän otti kaiuttimen Sonjalta ja johdatti tämän taloon peittäen tämän silmät kädellään. »Tadam!» Hän otti kätensä pois ja Sonja katseli ympärilleen: tyhjää olohuonetta, jossa oli avotakka, ja sen vieressä olevaa keittiötä. Keittiön ikkunat antoivat talon takana olevaan puutarhaan, missä Theodor ja Matilda näyttivät juuri hyppivän isolla trampoliinilla.

»Oi. Tämähän on aivan... Aivan fantastinen.»

»Annat siis hyväksyntäsi? Sinä pidät siitä?»

Sonja nyökkäsi. »Sanoiko muuttofirma jotain siitä, mihin aikaan he tulevat?»

»Eivät muuta kuin että joskus iltapäivällä tai illalla. Mehän voimme toivoa että he ovat myöhässä ja tulevat vasta huomenna.»

»Miksi niin, jos saan kysyä?» Sonja sanoi ja kietoi käsivartensa hänen kaulaansa.

»Täällähän on kaikki mitä tarvitsemme. Puhdas lattia, kynttilöitä, viiniä ja musiikkia.» Fabian asetti kaiuttimen keittiösaarekkeen päälle, painoi vanhan kuhmuisen iPod Classicinsa siihen ja pani soimaan Bon Iverin levyn *For Emma, Forever Ago* – joka oli ollut hänen suosikkialbuminsa nyt muutaman viikon ajan. Hän oli hypännyt myöhässä Bon Iver -junaan. Hänestä levy oli ollut ensi kuulemalta tylsä, mutta hän oli antanut sille toisen mahdollisuuden ja tajunnut silloin, mikä mestariteos se oli.

Hän tarttui Sonjaan ja alkoi tanssia. Sonja nauroi ja yritti parhaansa mukana pysyä mukana Fabianin improvisoiduissa askeleissa. Fabian katsoi Sonjan vihreänruskeisiin silmiin, ja tämä irrotti hiussoljen ja päästi hiuksensa vapaiksi. Harjoitukset, joita terapeutti oli määrännyt hänelle, olivat selvästi tuottaneet tulosta. Sekä psyykkisesti että fyysisesti. Hän oli laihtunut varmaankin viisi kuusi kiloa. Hän ei ollut koskaan ollut lihava, pikemminkin päinvastoin. Mutta nyt hänen kasvonpiirteensä olivat selkiytyneet, mikä puki häntä. Fabian pyörähti ympäri ja antoi Sonjan pudota syliinsä. Tämä nauroi taas, ja Fabian tajusi miten paljon oli Sonjan naurua kaivannut.

He olivat keskustelleet erilaisista ratkaisuksista. Alkaen siitä että he muuttaisivat Södra stationin vieressä olevasta asunnostaan ja hankkisivat talon jostakin Tukholman lähiöstä, siihen että he ostaisivat pienen asunnon, asuisivat kokeeksi erillään ja pitäisivät vuorotellen huolta lapsista. Mutta mikään vaihtoehtoista ei ollut tuntunut hyvältä. Jäi nähtäväksi, johtuiko se siitä että eron pelko oli liian suuri, vai siitä että he sisimmässään todellakin rakastivat toisiaan.

Vasta sitten kun Fabian oli löytänyt Pålsjöгатanin talon, kaikki oli loksautanut kohdalleen. Työpaikka rikosylikonstaapelina Helsingborgin poliisilaitoksella, paikat Tågaborgin koulussa ja iso ullakko-huone, joka kattoikkunoineen sopi täydellisesti Sonjan ateljeeksi. Oli kuin joku olisi murehtinut heidän kohtaloaan ja päättänyt antaa heille vielä yhden mahdollisuuden.

»Entä lapset? Missä olit ajatellut heidän nukkuvan?» Sonja kuis-kasi hänen korvaansa.

»Kellarissa on varmasti jokin huone, johon voimme lukita heidät.»

Sonja oli vastaamaisillaan, mutta Fabian keskeytti hänet suudelmalla ja he jatkoivat tanssimista, kun ovikello soi.

»Ovatko he jo täällä?» Sonja keskeytti suudelman. »Saamme ehkä sittenkin nukkua sängyissämme.»

»Ja minä kun ehdin jo odottaa lattialla nukkumista.»

»Lattia on kai tallella? Sitä paitsi minä sanoin nukkua. Ei muuta.» Sonja aloitti uuden suudelman, antoi kätensä haparoida Fabianin vatsan yli ja kaivautua hänen housunvyötäröstään sisälle.

Tämä onnistuu ja me elämme onnellisina elämämme loppuun asti, Fabian ehti ajatella ennen kuin Sonja veti kätensä pois ja meni avaamaan oven.

»Hei. Minä olen Astrid Tu vesson. Olen miehenne uusia kollegoita.» Oviaukossa seisova nainen ojensi kätensä Sonjalle. Toisella kädellään hän nosti aurinkolasit vaaleisiin kiharoihin hiuksiinsa, jotka värikkään leningin, hoikkien ruskeiden säärten ja sandaalien ohella saivat hänet näyttämään kymmenen vuotta nuoremalta kuin hänen 52 vuottaan.

»Ahaa, hei?» Sonja kääntyi kohti Fabiania, joka tuli eteiseen ja kätteli Tu vessonia.

»Tarkoitat kai *tulevia* uusia kollegoita. Minähän aloitan vasta kuudesta elokuuta», Fabian sanoi ja pani merkille, että Tu vessonin vasemmasta korvasta puuttui nipukka.

»Tuleva *esimies*, jos nyt haluat olla niin nokonuuka.» Astrid Tu vesson naurahti ja korjasi tukkaansa niin että korva jäi peittoon, ja Fabian huomasi pohtivansa oliko kyseessä hankittu vamma vai jotain synnynnäistä. »Anteeksi. En millään haluaisi tulla häiritsemään kesken lomaa, ja te olette varmaan lopen uupuneita matkan jälkeen, mutta...»

»Ei mitään hätää», Sonja keskeytti. »Tulkaa sisään, tulkaa sisään. Mutta me emme voi valitettavasti tarjota mitään, sillä odotamme edelleen muuttokuormaa.»

»Se ei haittaa. Haluaisin vain puhua hetkisen miehenne kanssa.»

Sonja nyökkäsi mitään sanomatta, ja Fabian ohjasi Tu vessonin talon takaosan terassille ja sulki oven heidän perässään.

»Lopulta minäkin annoin periksi ja ostin trampoliinin. Lapset

saivat jankuttaa monta vuotta ennen kuin minä suostuin, ja silloin he olivat jo liian vanhoja.»

»Anteeksi, mutta mitä asia koskee?» Fabianilla ei ollut mitään halua tuhlata lomaansa pinnalliseen jutusteluun pomonsa kanssa.

»On tapahtunut murha.»

»Ahaa? No, sellaistaahan sattuu. Ikävä kyllä. Asiahan ei kuulu minulle, mutta eikö olisi parasta että puhuisit siitä niiden kollegoittesi kanssa, jotka eivät ole lomalla?»

»Jörgen Pålsson. Kuulostaako tutulta?»

»Onko hän uhri?»

Tu vesson nyökkäsi.

Nimi tuntui tutulta, mutta Fabianilla ei ollut pienintäkään halua miettiä mistä. Kaikkein viimeiseksi hän halusi alkaa tehdä töitä. Hän tunsi itsensä kuin täyteen lastatuksi öljytankkeriksi, jonka merirosvot olivat juuri kaapanneet ja jota he olivat pakottamassa pois paratiisisaarelta.

»Ehkä tämä virkistää muistiasi?» Tu vesson ojensi muovitaskua, jossa oli valokuva. »Se oli uhrin ruumiin päällä.»

Fabian otti muovitaskun, katsoi valokuvaa ja ymmärsi saman tien ettei paratiisisaaresta olisi puhuttakaan. Hän tunsi valokuvan vaikka ei muistanut koska oli viimeksi katsellut sitä. Se oli yhdeksännen luokan luokkakuva. Viimeinen kuva, jossa he olivat kaikki. Itse hän seisoi toisessa rivissä, ja vinosti hänen takanaan seisoi Jörgen Pålsson.

Joka oli ruksattu yli mustalla tussilla.

2

YHDEN TUNNIN hän oli saanut olla talossa. Yhden tunnin, ennen kuin ovikello oli soinnut. Totta kai hän ymmärsi miksi Tu vesson oli päättänyt ottaa yhteyttä häneen. Sitä olisi melkein voinut pitää virkavirheenä, jos ei olisi ottanut. Ehkä Fabian muistaisi jotakin, mikä nopeuttaisi tutkintaa ja voisi jopa pelastaa ihmishenkiä? Mutta Fabian muisti peruskoulusta tuskin mitään, eikä hänellä totta puhuen myöskään ollut pienintäkään halua herättää sitä aikaa uudestaan henkiin.

»Se on tuo valkoinen Corolla tuolla», Tu vesson sanoi, ja Fabian seurasi häntä kadun yli. Tu vesson oli luvannut ajaa hänet sekä murhapaikalle että takaisin kotiin, niin että Sonja saisi purkaa muuttokuormaa kaikessa rauhassa. »Ihan tiedoksesi, että todellakin arvostan sitä, että sinä uhraat aikaasi ja tulet mukaan, vaikka olet lomalla.»

»Se on tuskin edes alkanut vielä.»

»Lupaan ettei tämä vie kuin muutaman tunnin.» Tu vesson työnsi avaimen lukkoon. »Tässä on kyllä keskuslukitus. Mutta ovi on juuttunut, joten sinun pitää kiskaista kunnolla.»

Fabian tempaisi oven auki ja näki edessään matkustajanistuinten, jolla oli tyhjiä lattemukeja, avattuja Marlboro-rasioita, avaimet, ruoantähteitä, käytettyä talouspaperia ja tamponipaketti.

»Sorry. Odota vähän, niin minä...» Tu vesson pyyhkäisi lattialle kaiken paitsi avaimet ja savukkeet. Fabian istuutui, Tu vesson käynnisti ja kääntyi kadulle. »Käykö sinulle että vedän henkoset?» Ennen kuin Fabian ehti vastata, Tu vesson oli syyttänyt tupakan ja rullannut ikkunan auki. »Aion todellakin lopettaa. Tiedän, niin kaikki sanovat, ja sen sijaan että lupailisi pitää vain tehdä se. Ja niin minä aionkin. Mutta en ihan vielä», hän jatkoi ja veti savua syvälle keuhkoihin samalla kun kääntyi vasemmalle Tä gaganille.

»Ei se minua häiritse», Fabian sanoi silmät luokkakuvassa ja Jörgenin ylliruksatuissa kasvoissa. Miksi hänen oli ollut niin vaikea muistaa, kuka Jörgen Pålsson oli? Jos hänen joku olisi pitänyt muistaa, niin juuri Jörgen. Hän ei ollut koskaan pitänyt Jörgenistä, ja ehkä syy olikin juuri siinä. Hän oli yksinkertaisesti torjunut muiston Jörgenistä. »Mistä hänet löydettiin?»

»Fredriksdalin koulusta. Minun ymmärtääkseni hän työskenteli siellä veistonopettajana.»

»Sen lisäksi hän kävi siellä yläasteen.»

»Niin, kaikki eivät muuta Tukholmaan asti. Mitä sinä muuten tiedät hänestä?»

»En oikeastaan mitään. Me emme olleet kavereita.» Fabian tuli ajatelleeksi karitsanvillaisia Lacoste- ja Lyle Scott -paitoja ja sitä miten tv työnnettiin sisälle ja tunti keskeytyi heti kun Stenmark oli lähtemässä mäkeen. »Jos olen ihan rehellinen, en pitänyt hänestä.»

»Etkö? Miksi et?»

»Hän oli luokan kovis ja kaikin tavoin hankala. Tiedäthän, teki ihan mitä päähän pälkähti.»

»Meilläkin oli sellainen. Hän häiriköi kaikilla tunneilla ja otti toisten ruokatarjottimet ja niin edespäin. Eikä kukaan uskaltanut kieltää häntä. Eivät edes opettajat.» Tuvesson kiskoi tupakasta viimeiset nikotiinit ja työnsi tumpin ikkunasta. »Se oli siihen aikaan, jolloin ei vielä käytetty kirjainyhdistelmiä.»

»Sitä paitsi hän kuunteli Kissiä ja Sweetiä.»

»Mitä vikaa Kississä ja Sweetissä on?»

»Ei mitään. Päinvastoin. Mutta sen minä tajusin vasta pari vuotta sitten.»

Fabian nousi autosta ja katseli Fredriksdalin koulua, joka kaksi-kerroksisena ja punatiilisenä levittäytyi aution koulunpihan takana. Kaksi koripallokoria rikkikuluneine verkkoineen sojotti asfaltista kuin muistutuksena siitä, että yleensä täällä oli lapsia. Hän antoi katseensa vaeltaa pitkässä rivissä pieniä vankilamaisia ikkunoita, ja hänen oli vaikea käsittää miten hän oli selvinnyt rakennuksessa kolme vuotta menemättä täysin järjiltään. »Kuka hänet löysi?»

»Hänen vaimonsa soitti ensin ja ilmoitti hänet kadonneeksi, mutta siinä vaiheessa emme voineet tehdä vielä paljoakaan.»

»Ja milloin hän soitti?»

»Viime viikon keskiviikkona. Mies oli lähtenyt edellisenä päivänä Saksaan ostamaan olutta juhannukseksi, ja hänen oli pitänyt palata samana iltana.»

»Ostamaan olutta Saksasta? Kannattaako se edelleen?»

»Jos ostaa tarpeeksi paljon. Neljäkymmentä kruunua laatikko, ja jos viipty alle kolme tuntia, saa lauttamatkan hinnan takaisin.»

Paahtaa nyt koko matka Saksaan vain täyttääkseen auton ääriään myöten oluella. Mitä enemmän Fabian sitä ajatteli, sitä paremmin se sopi siihen kuvaan Jörgenistä, joka oli alkanut herätä eloon hänen mielessään. Jörgenistä ja ehkä Glennistä. »Mutta hän ei koskaan pääsyt Saksaan vai?»

»Kyllä, hän kävi siellä. Me tarkistimme Juutinrauman sillan, ja hän palasi tiistai-iltana kuten oli suunnitellut. Mutta sen jälkeen katosivat kaikki jäljet. Vasta eilen me pääsimme eteenpäin, kun eräs lasitusliike vaati meitä hinaamaan pois auton, joka seisoivat heidän nosturinsa tiellä.»

»Oliko se Jörgenin auto?»

Tu vesson nyökkäsi ja käveli nurkan ympäri koulurakennuksen takapuolelle. Parinkymmenen metrin päässä näkyi Chevrolet-pickup, joka oli pysäköity nosturin viereen. Sulkunauha oli jo pingotettu turhankin laajalle sen ympärille. Kaksi virkapukuista poliisia seisoivat tarkkailemassa ympäristöä.

Heitä vastaan käveli keski-ikäinen ohuthiuksinen mies, jolla oli siniset peittävät kertakäyttöhaalarit yllä ja silmälasit alhaalla nenänvarrella.

»Tämä on Ingvar Molander, rikosteknikkomme, ja tämä on Fabian Risk, joka tosin on oikeastaan lomalla ja aloittaa meillä vasta elokuussa», Tu vesson sanoi.

»Äh. Loma sinne tai tänne. Mitä väliä sillä on, kun voi iskeä hampaat tällaiseen tutkintaan? Vai mitä sanot?» Molander veti silmälasinsa vielä alemmas kohti nenänpäätä ja ojensi kätensä Fabiania silmäillen.

»No kyllä uteliaisuus ainakin herää», Fabian valehteli ja kätteli Molanderia.

»Niin juuri. Etkä tule pettymään, sen voin luvata.»

»Ingvar, hän on täällä vain vilkaisemassa tilannetta.»

Molander katsoi Tuve�sonia ilmeellä, joka todella herätti Fabianin uteliaisuuden vastoin hänen tahtoaankin. Molander ohjasi heidät koulurakennukseen ja antoi kummallekin kokohaalarit. »Olkaa hyvä.»

Fabian oli koulussa sisällä ensimmäistä kertaa kolmeenkymmeneen vuoteen. Se näytti juuri siltä kuin hän muistikin. Punatilliset käytävien seinät ja katon ääntä vaimentavat laatat, jotka näyttivät prässättyiltä roskilta. Tässä käytävässä rakennuksen takaosassa oli veistoluokka. Veisto oli aine, joka ei ollut kiinnostanut Fabiania vähääkään ennen kuin hän oli keksinyt, että siellä saattoi tehdä skeittilautoja. Eräällä lukukaudella hän oli kuumentanut, taivuttanut ja sahannut niin monta vanerilevyä että hän oli voinut myydä niitä ja säästää oikeisiin Tracker Trucks -trukkeihin.

»Sallikaa minun toivottaa teidät tervetulleiksi murhapaikalle, joka ongelmitta kiilaa kymmenen pahimman joukkoon minun näkemistäni.» Molander johdatti Fabianin ja Tuve�sonin ovesta. »Onneksi tekijä oli täällä kääntänyt ilmanvaihdon viileimmälle tasolle. Muuten paikka olisi päässyt viiden kärkeen, ottaen huomioon että ruumis on lojunut täällä yli viikon.»

Veistosalissa oli todellakin hyvin kylmä. Fabianista tuntui kuin olisi astunut jääkaappiin, vaikka lämpömittarin mukaan lämpötila oli kahdentoista ja kolmentoista asteen välimailla. Sisällä oli kolme muuta ihmistä, jotka ottivat valokuvia, tutkivat ja keräsivät teknisiä todisteita. Puun ja lastujen tuttuun tuoksuun sekoittui nyt tunkkainen makea lemu. Fabian astui lähemmäs Jörgen Pålssonin ruumista, joka makasi liikkumattomana isossa lätäkössä kuivunutta verta aivan yhden oven vieressä. Lukko ja ovenkahva olivat veren tahrinat. Jörgen oli isokokoinen ja treenattu, ja hänellä oli yllään kuluneet väljät farkut ja verinen valkoinen t-paita.

Fabian ei muistanut että Jörgen olisi ollut niin kookas. Vahva ja rehvasteleva, mutta ei kookas. Hän oli varmasti ollut vahva kuin här-

kä. Silti murhaaja oli onnistunut katkaisemaan hänen molemmat tatuoidut käsivartensa ranteiden kohdalta. Kädentyngät olivat rispaantuneet ja veriset, ja Fabianin oli vaikea edes kuvitella, miten paljon se oli sattunut. Ja miksi juuri kädet?

»Kuten näette, verijäljet lattialla kertovat miten hän on siirtynyt tuolta höyläpenkiltä ovelle, josta tulimme sisään», Molander sanoi. »Ovessa ei kylläkään ole lukkoa, mutta hän ei tiennyt että se oli pönkätty toiselta puolelta penkeillä, tuoleilla ja pöydillä. Sen jälkeen hän siirtyi tänne ja yritti päästä ulos tästä ovesta. Mutta miten voi kääntää lukkoa, jos kädet puuttuvat?»

Fabian tarkasteli veristä ovenkahvaa.

»Oletteko ehtineet tutkia lukon?» Tu vesson kysyi.

»Tukittu superliimalla. Mikä selittää tämän.» Molander otti esiin lääkäripihdit ja kohotti Jörgenin ylähuulta näyttääkseen, että etuhampaat oli pureksittu rikki.

»Eli hän yritti vääntää lukkoa suullaan?» Tu vesson sanoi.

Molander nyökkäsi. »Siinä on sinulle eloonjäämisvaistoa. Itse olisin varmasti kuollut hampaat ehjinä.»

»Mutta. Minä en käsitä. Kai hänen on täytynyt tehdä vastarintaa?» Tu vesson kysyi.

»Hyvä kysymys. Ehkä hän tekikin. Ehkä hänet oli huumattu. En tiedä. Täytyy odottaa mihin tulokseen Letti tulee.»

»Ja kuinka kauan tämä kaikki kesti?»

»Kolme neljä tuntia.» Molander vei heidät luokan läpi yhden höyläpenkin luo, joka sekin oli tahmea kuivuneesta verestä. »Tämän ruuvipuristimeen tekijä kiinnitti hänet ja tällä käsisahalla kädet katkaistiin.» Hän osoitti pihdeillä veristä sahaa, joka oli viskattu lattialle.

»Oletteko te muuten soittaneet siihen lasitusliikkeeseen, josta soitettiin ja pyydettiin auton hinaamista pois?» Fabian kysyi, ja Tu vesson kääntyi hänen puoleensa.

»Miten niin? Tarkoitatko, että heillä olisi jotain tekemistä asian kanssa?»

»Jos minulta kysytään, tämän tekijä tuskin luottaa sattuman apuun.»

Tu vesson ja Molander vaihtoivat katseita ja nyökkäsivät.

»Minulla on tässä heidän numeronsa.» Tu vesson otti esiin matkapuhelimensa, painoi numeroa kovaääninen päällä. Soittoäänet kuuluivat mutta muuttuivat hetken päästä virhesignaaliksi. »Vaikuttaa siltä että olet oikeassa. Meidän täytyy tarkistaa kuka on vuokrannut nosturin, ja Ingvar, pidä huoli että siitäkin tutkitaan kaikki jäljet.»

Molander nyökkäsi.

»Entä kädet?» Tu vesson sitten kysyi.

»Me etsimme niitä edelleen.»

Tu vesson nyökkäsi ja kääntyi Fabianin puoleen. »No? Mitä sanot? Soittaako tämä jotain kelloja?»

Fabian katseli höyläpenkkiä ja veristä sahaa, verijälkiä lattialla ja ruumista, jonka kädet oli katkaistu. Sitten hän kohtasi Tu vessonin ja Molanderin katseet ja pudisti päätään. »Valitettavasti ei.»

»Mitä, eikö tämä tuo mitään mieleesi? Ei edes pientä aavistusta siitä, voisiko se olla joku luokalta, tai miksi joku halusi tehdä tällaista juuri Jörgen Pålssonille?»

Fabian pudisti päätään.

»No niin, ainakin me yritimme.» Tu vesson kääntyi uloskäyntiä kohti. »Mutta jos mieleesi tulee jotakin, aivan mitä tahansa, sinun täytyy luvata soittaa tai pistäytyä asemalla. Okei?»

Fabian nyökkäsi ja lähti Tu vessonin jäljessä veistoluokasta mielessään kysymys, joka ei jättäisi häntä rauhaan ennen kuin hän olisi keksinyt vastauksen.

Miksi juuri kädet?

**"Kertakaikkisen loistava
ja tiukan johdonmukainen
rikosromaani."**

- Norrbottens-Kuriren

RIKOSTUTKIJA FABIAN RISK palaa Tukholmasta perheineen kotikaupunkiinsa Helsingborgiin. Jo muuttopäivänä Riskin entisestä koulusta löydetään ruumis. Teknisen työn opettajan Jörgen Pålssonin kädet on silvottu, ja ruumiin päälle on asetettu vanha luokkakuva, josta uhrin kasvot on ruksattu yli. Murha palauttaa Riskin mieleen epämieluisia muistoja yläasteajoista, ja hän alkaa uumoilla että entisen luokkatoverin surma on vain yksi lenkki karmivassa tapahtumasarjassa, joka sysättiin liikkeelle kauan sitten.

Pimeään jäänyt on Ruotsissa suuren menestyksen saaneen Fabian Risk -sarjan avausosa. Sarjan toinen osa ilmestyy suomeksi vuonna 2016.

**"Poikkeuksellisen hyvä
esikoisteos!"**

- Dagens Nyheter

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789510 404645	
	84.2 ISBN 978-951-0-40464-5	